

Họ và tên: ..... Lớp: .....

**I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)**

Đọc bài thơ sau:

**Khi mùa thu sang**

|                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| Mặt trời lặn xuống bờ ao      | Rào thưa, tiếng ai cười gọi        |
| Ngon khói xanh lên lúng liếng | Trông ra nào thấy đâu nào          |
| Vườn sau gió chẳng đuổi nhau  | Một khoảng trời trong leo lẻo      |
| Lá vẫn bay vàng sân giếng     | Thình lình hiện lên ngôi sao       |
| Xóm ngoài, nhà ai già cỗi     | Những muốn kêu to một tiếng        |
| Làn sương lam mỏng rung rinh  | Thu sang rồi đấy. Thu sang!        |
| Em nhỏ cười trâu về ngõ       | Lòng bỗng nhớ ông Nguyễn Khuyến(1) |
| Tự mình làm nên bức tranh     | Công cháu chạy rong khắp làng...   |

1973 (Trích Kể cho bé nghe, NXB Kim Đồng, 2011)

**Chú thích:**

Trần Đăng Khoa (1958) quê Hải Dương, là một nhà thơ nổi tiếng được mệnh danh là "Thần đồng thơ trẻ". Ông cũng là một nhà văn và một nhà báo. Nhà thơ Trần Đăng Khoa bắt đầu sáng tác từ rất sớm, năm 8 tuổi ông đã có một số sáng tác được in trên báo. Năm 10 tuổi, ông đã cho xuất bản tập thơ đầu tiên với nhan đề "Từ góc sân nhà em" (1968). Cũng trong năm 1968, ông đã cho ra mắt tập thơ thứ hai là "Góc sân và khoảng trời" do nhà xuất bản Kim Đồng ấn hành. Trần Đăng Khoa sáng tác bài thơ " Khi mùa thu sang" khi mới 15 tuổi.

(1) Nguyễn Khuyến (1835-1909) quê Bình Lục, Hà Nam. Nguyễn Khuyến là một người tài năng, yêu nước thương dân, bên cạnh đó ông cũng là một nhà thơ nông xuất sắc, nhà thơ của làng cảnh Việt Nam. Thơ của Nguyễn Khuyến luôn giàu cảm xúc với thiên nhiên, với con người và với quê hương. Tiêu biểu trong sự nghiệp sáng tác của ông có chùm ba bài thơ thu, tác phẩm được ra đời khi ông về sống ẩn dật tại quê nhà.

**Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1 (0,5 điểm).** Xác định thể thơ của văn bản.

**Câu 2 (1,0 điểm).** Ghi lại những từ láy (trong ba khổ thơ đầu) miêu tả cảnh vật quê hương khi mùa thu sang. Qua những từ ngữ đó, hình ảnh quê hương hiện lên như thế nào trong cái nhìn của nhân vật trữ tình?

**Câu 3. (0,5 điểm).** Em hiểu thế nào về câu thơ :

*Em nhỏ cười trâu về ngõ*

*Tự mình làm nên bức tranh*

**Câu 4 (1,0 điểm).** Việc tác giả sử dụng dấu chấm giữa dòng thơ: *Thu sang rồi đấy. Thu sang!* đã mang lại hiệu quả nghệ thuật gì?

**Câu 5 (1,0 điểm).** Bài thơ gợi lên trong em những tình cảm, suy nghĩ gì với quê hương? Trình bày và lí giải bằng đoạn văn khoảng 3 – 5 câu.

## II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

**Câu 1 (2,0 điểm).** Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích hai khổ thơ đầu của bài thơ trên.

**Câu 2 (4,0 điểm).**

*Hà Nội ơi, thu có tự bao giờ...  
Để lại trong ta tình yêu nỗi nhớ...  
Để lại trong ta buồn, vui, trăn trở...  
Để lại trong ta nỗi nhớ mùa thu!*

(Nhớ mùa thu Hà Nội – Đoàn Minh Tuấn)

Hà Nội của chúng ta vẫn đẹp như thế từ trong sâu thẳm kí ức của bao người con Hà Nội. Nhưng hiện nay, Hà Nội của chúng ta đang phải đối mặt với nhiều thách thức bởi những tác động của biến đổi khí hậu. Vậy theo em, chúng ta nên ưu tiên phát triển kinh tế nhanh chóng hay bảo vệ môi trường cho tương lai? Hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ) trình bày suy nghĩ của em về vấn đề này.

-----**HẾT**-----

## HƯỚNG DẪN CHẤM- NGỮ VĂN 9

| Phần      | Câu | Đáp án                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Hướng dẫn chấm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>I</b>  |     | <b>Đọc hiểu</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>4,0</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|           | 1   | Thể thơ sáu chữ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | HS xác định đúng: 0,5<br>Xác định sai thể thơ: 0 điểm                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|           | 2   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ghi lại những từ láy (trong ba khổ thơ đầu): lúng liếng, rung rinh, leo lẻo, thỉnh thoảng</li> <li>- Hình ảnh quê hương hiện lên như thế nào trong cái nhìn của nhân vật trữ tình:<br/>+ Tạo cách diễn đạt sinh động, gợi hình, gợi cảm<br/>+ Gợi hình ảnh quê hương khi thu sang đẹp long lanh, sống động, có hồn.../ Cái nhìn tinh tế của nhà thơ về cảnh vật...</li> </ul>                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- HS ghi đúng 3 từ trong số các từ láy: 0,5</li> <li>- HS ghi đúng 1-2 từ láy: 0,25 điểm:</li> <li>- HS không ghi đúng từ nào: 0 điểm</li> <li>- Mỗi ý 0,25, HS có cách diễn đạt khác mà phù hợp vẫn được điểm tối đa 0,25 cho mỗi ý</li> <li>Về diễn đạt</li> <li>Về nội dung</li> </ul> |
|           | 3   | <p>Em hiểu về câu thơ :</p> <p><i>Em nhỏ cười trâu về ngõ</i><br/><i>Tự mình làm nên bức tranh</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Quê hương bình dị, gần gũi qua hình ảnh “Em nhỏ cười trâu về ngõ”, đó là hình ảnh quen thuộc trong thơ ca xưa...</li> <li>+ Quê hương thật đẹp, như một bức tranh vốn có, vẻ đẹp của cuộc sống thôn quê</li> </ul>                                                                                                                                                                                 | <p>HS trả lời mỗi ý 0,25 điểm</p> <p>GV tôn trọng cách cảm nhận của HS, đảm bảo tính thẩm mỹ và tư tưởng.</p>                                                                                                                                                                                                                    |
|           | 4   | <p>Việc tác giả sử dụng dấu chấm giữa dòng thơ: <i>Thu sang rồi đấy. Thu sang!</i> đã mang lại hiệu quả nghệ thuật:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Làm câu thơ ngắt giữa dòng thơ, tạo nên sự chuyển đổi về nhịp thơ từ 2/4 sang 4/2, chuyển đổi về cảm xúc</li> <li>+ Dòng thơ có dấu chấm ngắt giữa dòng thơ, nhấn mạnh cảm xúc reo vui, bất ngờ...</li> </ul>                                                                                                                                                                     | <p>HS nêu nhận xét về hình thức và nội dung, mỗi ý 0,5 điểm</p> <p>HS có thể có cách hiểu, cảm nhận khác, miễn là hợp lí</p>                                                                                                                                                                                                     |
|           | 5   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hình thức: Đoạn văn khoảng 3 - 5 câu.</li> <li>- Nội dung:<br/>+ Học sinh nêu được những tình cảm, suy nghĩ của bản thân với quê hương (sau khi đọc bài thơ).<br/> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Yêu quê hương, trân trọng những vẻ đẹp quê hương, nơi chôn rau cắt rốn, nơi có những vẻ đẹp bình dị mà thân thương</li> <li>- Suy nghĩ: Cần gắn bó với quê hương, có ý thức giữ gìn vẻ đẹp quê hương, xây dựng quê hương phát triển...</li> </ul> </li> <li>+ Lí giải thuyết phục.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>+ Về hình thức: HS viết đoạn văn khoảng 3-5 câu văn, đúng ngữ pháp: 0,25</li> <li>+ Về Nội dung: HS nêu được khoảng 2-3 ý về nội dung, sát bài thơ: 0,5 điểm .Nếu HS chỉ nêu 1 ý – 0,25 điểm</li> <li>+ Lý giải hợp lý: 0,25</li> </ul>                                                   |
| <b>II</b> |     | <b>Viết</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>6,0</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|           | 1   | <b>Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích hai khổ thơ đầu của bài thơ <i>Khi mùa thu sang</i> (Trần Đăng Khoa).</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>2,0</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|  |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                       |
|--|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
|  |   | <p><i>a. Xác định yêu cầu về hình thức, dung lượng của đoạn văn</i><br/>           Bảo đảm yêu cầu về hình thức và dung lượng (khoảng 200 chữ) của đoạn văn. Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, phối hợp, móc xích hoặc song hành.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,25                                                                                  |
|  |   | <p><i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</i><br/>           Nội dung, hiệu quả thẩm mỹ của một số yếu tố nghệ thuật trong hai khổ thơ đầu của bài thơ <i>Khi mùa thu sang</i> (Trần Đăng Khoa).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,25                                                                                  |
|  |   | <p><i>c. Viết đoạn văn đảm bảo các yêu cầu</i><br/>           Lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp chặt chẽ lí lẽ và bằng chứng. Tham khảo gợi ý sau:<br/>           - Nội dung:<br/>           + Bức tranh thu sang: bờ ao, giếng nước hàng cây thay lá mới, Âm thanh tiếng chày giã cóm báo hiệu một mùa thu đang độ chín. Màn sương lam mỏng nhẹ “rung rinh”... Hình ảnh cậu bé cười trâu về ngõ... Tất cả hình ảnh long lanh, đẹp như một bức tranh.<br/>           + Cảm nhận tinh tế, sự liên tưởng khi đón chào <i>mùa thu sang</i>, cảm xúc yêu quê hương tha thiết và tự hào về vẻ đẹp quê hương.<br/>           - Đặc sắc nghệ thuật:<br/>           + Thể thơ sáu chữ, gieo vần, ngắt nhịp linh hoạt; kết hợp đan xen các yếu tố miêu tả và biểu cảm.<br/>           + Ngôn ngữ giản dị, mộc mạc<br/>           + Hình ảnh thơ giàu sức gợi tả và biểu cảm<br/>           + Giọng thơ âm áp, nhẹ nhàng<br/>           + Sử dụng thành công các biện pháp tu từ nhân hóa, so sánh, ...</p> | 1,0                                                                                   |
|  |   | <p><i>d. Diễn đạt</i><br/>           Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết câu trong đoạn văn.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0,25                                                                                  |
|  |   | <p><i>e. Sáng tạo</i><br/>           Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0,25                                                                                  |
|  | 2 | <p><b>Hà Nội của chúng ta đang phải đối mặt với nhiều thách thức bởi những tác động của biến đổi khí hậu. Vậy theo em, chúng ta nên ưu tiên phát triển kinh tế nhanh chóng hay bảo vệ môi trường cho tương lai? Hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ) trình bày suy nghĩ của em về vấn đề này.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 4,0                                                                                   |
|  |   | <p><i>a. Bảo đảm bố cục và dung lượng của bài văn nghị luận</i><br/>           Bảo đảm yêu cầu về bố cục và dung lượng (khoảng 400 chữ) của bài văn.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,25<br>Bài viết có thể cộng trừ 150 chữ. Bài làm quá 1,5 trang giấy thi thì trừ 0,25 |
|  |   | <p><i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</i><br/> <b>Chúng ta nên ưu tiên phát triển kinh tế nhanh chóng hay bảo vệ môi trường cho tương lai?</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,5<br>Bài viết lạc đề, xa đề hoặc không trúng vấn đề nghị luận thì không cho điểm    |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                           |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><i>c. Viết được bài văn nghị luận đảm bảo các yêu cầu</i><br/>         Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn lí lẽ và bằng chứng; trình bày được hệ thống ý phù hợp theo bố cục ba phần của bài văn nghị luận. Có thể triển khai theo hướng:<br/>         * Mở bài: Giới thiệu vấn đề nghị luận, nêu quan điểm cá nhân về vấn đề nghị luận.<br/>         * Thân bài:<br/>         - Giải thích vấn đề:<br/>         + Khái quát nội dung: Tác động của biến đổi khí hậu:<br/>         + Phát triển kinh tế nhanh chóng: Tăng trưởng GDP hàng năm cao, mang lại nhiều lợi ích để phát triển nhiều mặt cho đời sống con người...<br/>         + Bảo vệ môi trường: có những giải pháp ngăn chặn sự biến đổi khí hậu, gây những hậu quả nghiêm trọng cho cả sự sống của con người trên trái đất nói chung và Hà Nội nói riêng.<br/> <i>(HS có thể giải thích theo cách khác, miễn là hợp lí.)</i><br/>         - Bàn luận: HS đưa ra sự lựa chọn của bản thân và có lý giải phù hợp:<br/>         + Lí do lựa chọn (thực trạng còn nhiều tồn tại – nguyên nhân cốt lõi – nếu không giải quyết vấn đề sẽ gây ra những hậu quả nghiêm trọng).<br/>         + Mở rộng/phản đề/đối thoại với ý kiến trái chiều: Tuy nhiên, chúng ta vẫn thấy rằng, việc phát triển kinh tế vẫn là cần thiết. Bởi nếu .... Do đó, chúng ta cần có những biện pháp hài hòa để vừa phát triển kinh tế vừa bảo vệ môi trường cho tương lai.<br/>         - Đề xuất giải pháp khả thi, thuyết phục: <i>Nêu khoảng 3 giải pháp và giải thích tính thuyết phục, khả thi.</i><br/>         * Kết bài: Khẳng định tầm quan trọng của việc nhận thức đúng và giải quyết hiệu quả vấn đề, rút ra bài học cho bản thân.<br/> <b><i>Lưu ý:</i></b> Học sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</p> | <p>Tổng ý c: 2,5</p> <p><i>MB: 0,25</i></p> <p><i>Giải thích : 0,25</i></p> <p><i>Bàn luận : 0,75</i></p> <p><i>Mở rộng/ý kiến trái chiều: 0,25</i></p> <p><i>Đề xuất giải pháp:0,75</i></p> <p><i>Kết bài : 0,25</i></p> |
|  | <p><i>d. Diễn đạt</i><br/>         Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,25                                                                                                                                                                                                                      |
|  | <p><i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5                                                                                                                                                                                                                       |